

چرا توافقات صلح در خاورمیانه

برای ترامپ اهمیت دارد؟

امیدواری جمهوری خواهان

به سیاست خارجی

سعدیه اسکندری / گروه بین الملل news@nasleforda.net

حضور مقامات ارشد سیاسی و دیپلماتیک آمریکایی در دورانی که دونالد ترامپ به عنوان نامزد حزب جمهوری خواهان آمریکا، سعی در افزایش رای دهندگانش در انتخابات ۲۰۲۰ ریاست جمهوری دارد، بیش از آنچه که تصور می‌شد، پررنگ شده است. موافقت‌نامه‌های صلحی که دولت‌های عربی با رژیم صهیونیستی امضا می‌کنند و پیشنهادهائی که از سوی حامیان دولت ترامپ برای گسترش روند صلح در منطقه داده می‌شود، شرایط را به سمت و سوی خاصی می‌برد که برخی معتقدند، می‌تواند در آستانه انتخابات ریاست جمهوری آمریکا به نفع ترامپ تمام شود. در حالی که کمتر از ۵۰ روز دیگر تا زمان برگزاری انتخابات ریاست جمهوری آمریکا فرصت باقی است، دونالد ترامپ تلاش زیادی برای افزایش جایگاه خودش در منطقه خاورمیانه و در بین دولت‌مدران کشورهای عربی می‌کند. این تصور که شاید ترامپ بتواند به واسطه تاثیر گذاری بر توافقات صلح منطقه، کارنامه سیاسی دوران چهار ساله ریاست جمهوری‌اش را پر بارتر از قبل کند، موجب شده با همراهی اعضای کابینه‌اش برنامه‌ریزی‌های جدیدی را در محور عملکرد خود قرار دهد. هر چند به اعتقاد اعضای کابینه ترامپ این اقدام می‌تواند پیروزی وی در انتخابات آینده آمریکا را عملی سازد، با این وجود هنوز هم نمی‌توان به طور قطع، از نقش سازنده این اقدامات در بالا رفتن جایگاه سیاسی ترامپ در کشور و در میان مردم سخن گفت.

در همین راستا، موسسه گالوپ، هفته گذشته در یکی از نظر سنجی‌هایی که انجام داده، عنوان کرده است، تنها پنج درصد از مردم آمریکا بر این باور هستند که عملکرد رئیس جمهور در حوزه «سیاست خارجی» می‌تواند در انتخاب نهایی آن‌ها برای انتخابات ماه نوامبر اثر گذار باشد و اکثرًا ترجیح می‌دهند انتخاب خود را بر مبنای اقداماتی که در حوزه داخل و مخصوصا در رابطه با مواردی همچون مدیریت بحران شیوع ویروس کرونا، نحوه خدمات بهداشتی، مدیریت وضعیت اقتصادی و کنترل اعتراضات ضدنژاد پرستی که این روزها هم در آمریکا رنگ و بوی خاصی به خود گرفته است، انجام دهند.

شاید بتوان یکی از مهم‌ترین دلایل توجه ویژه ترامپ به خاورمیانه در ماه‌های پایانی دوران چهارساله ریاست جمهوری‌اش را همین عامل در نظر گرفت. به واسطه تغییرات محیطی گسترده‌ای که از زمان شیوع ویروس کرونا در جهان اتفاق افتاد، موانع بسیاری بر سر راه سیاستمداران در کشور‌های مختلف برای پیشبرد اهدافشان ایجاد شد. کشور آمریکا نیز با قرار گرفتن در صدر جدول کشورهای درگیر با ویروس کرونا در جهان، از این مشکل دور نبوده و شاید حتی بیشتر از هر کشور دیگری با آن دست و پنجه نرم می‌کند.

بخش عمده‌ای از مشکلات کنونی آمریکا مربوط به سیاست‌های نادرستی می‌شود که دونالد ترامپ از زمان شیوع ویروس کرونا به عنوان شخص اول کشور اتخاذ کرده و بیش از پیش زمینه نارضایتی‌های مردمی را فراهم آورد. ترامپ در حالی به صلح در منطقه خاورمیانه اصرار می‌ورزد که دیگر حرف چندانسی برای حمایت از سیاست‌های داخلی‌اش ندارد و روز به روز به واسطه افزایش فشار و گسترش مشکلات اقتصادی، اجتماعی و بهداشتی برای مردم کشورش از میزان محبوبیتش کاسته می‌شود. بدیهی است در چنین شرایطی، سفر مایک پمپئو و جرد کوشنر، دو تن از مقامات سیاسی عالی‌رتبه دولت ترامپ به خاورمیانه تنها یک هدف را دنبال می‌کند و آن چیزی نیست جز تلاش برای ایجاد تصویر مثبتی از ترامپ در سطح بین‌المللی و استفاده از این تصویر سازی در جهت اقنای فکری باور مردم آمریکا در سطح داخلی به این موضوع که رئیس جمهور کنونی‌شان می‌تواند گزینه قابل اعتمادی برای دوران چهار ساله دیگری در آمریکا تلقی شود. حتی اگر این تصور که مذاکرات و توافقات صلح در خاورمیانه می‌تواند به عنوان عاملی برای افزایش محبوبیت ترامپ تلقی شود، درست باشد، باز هم یک مشکل اساسی دیگری در حفظ و تداوم این محبوبیت وجود دارد و آن چیزی نیست جز شخصیت خود ترامپ در تبلیغات انتخاباتی‌اش. اگر چه نوع واکنش‌ها در سطح داخلی به توافقات صلح شکل گرفته توسط ترامپ مثبت بوده است اما ترامپ با بحث و جدل کردن در باب موضوعات دیگری که اکثرًا هم بی‌ارزش هستند، شخصیت خود را نزد رسانه‌ها و مردم کشورش به میزان زیادی تخریب کرده است. به طور کلی، عدم پذیرش نقص و ضعف‌های اجرایی در حوزه داخلی، عدم درخواست مجتزمانه از رای دهندگان برای دریافت یک فرصت دیگری به منظور جبران کوتاهی‌هایی که طی چهار سال گذشته و به خصوص از زمان شیوع کرونا انجام گرفته‌است و امتناع از امید دادن به یک آینده بهتر برای مردم آمریکا فارغ از هر گونه بحث و جدل غیر منطقی انتخاباتی از جمله مولفه‌هایی است که حتی پیروزی‌های ترامپ در عرصه سیاست خارجی را نیز بی‌اثر کرده و نقش توافقات این چنینی را در تغییر نتیجه آرای انتخاباتی بی‌اثر می‌کند.

زرمه‌ها درباره وزیر احتمالی وزارت صمت

تسنیم: نماینده مردم جهرم و رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی گفت: رئیس جمهور به احتمال زیاد در روز سه‌شنبه هفته جاری وزیر جدید صمت را به مجلس شورای اسلامی معرفی می‌کند.
محمد رضا ضابی کوچی درباره معرفی وزیر پیشنهادی دولت به مجلس گفت: احتمالاً رئیس جمهور روز سه‌شنبه یک مهر، وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت را به مجلس معرفی خواهد کرد. وی بیان داشت: طبق شنیده‌های بنده، رئیس جمهور قرار است آقای علیرضارزم حسینی‌استادزاد فغلی خراسان‌رضوی را به‌عنوان وزیر پیشنهادی به مجلس معرفی کند ولی این فعال‌در حد گمانه‌زنی است و باید تایکم منتظر ماند.

روزنامه

نسل فردا / گروه بین الملل news@nasleforda.net

پس ازعادی‌سازی روابط امارات و بحرین با رژیم صهیونیستی پیش‌بینی می‌شد دومینوی اشکار سازی روابط کشورهای عربی با رژیم صهیونیستی آغاز شده باشد، اما به نظر نمی‌رسد کویت و عربستان در این باره عجله‌ای داشته باشند. روزنامه القیس به نقل از یک مقام بلندپایه کویتی اعلام کرده است: پس از انعقاد قرارداد صلح و ایجاد رابطه میان رژیم صهیونیستی و امارات متحده عربی، موضع کویت در قبال رژیم صهیونیستی هیچ تغییری نکرده و کویت آخرین کشوری خواهد بود که با رژیم صهیونیستی رابطه برقرار خواهد کرد.

القیس همچنین به نقل از این مقام ناشناس وزارت طرح کویت نوشت این کشور به دهه‌ها سیاست خود برای حمایت از مردم فلسطین ادامه می‌دهد و مطابق با سیاست اتحادیه عرب تنها زمانی یک راه‌حل را برای مسئله فلسطینی می‌پذیرد که مورد قبول فلسطینی‌ها باشد. از سوی دیگر نیز یک رسانه آمریکایی مدعی اختلاف در خاندان آل‌سعود بر سر عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی شده است. روزنامه وال‌استریت‌ژورنال نوشته است پس از علنی شدن روابط بحرین و امارات با رژیم صهیونیستی بحث پشت‌پرده در دربار سلطنتی آل‌سعود با این موضوع شکل گرفته که آیا عربستان نیز باید در این مسیر پیش برود یا خیر. مطابق این ادعا، «ملک سلمان» پادشاه عربستان سعودی با پسرش محمد بن سلمان، ولیعهد این کشور بر سر این موضوع اختلاف دارد. ملک سلمان از درپناز حامی پایکوت رژیم صهیونیستی بوده، اما محمد بن سلمان طرف‌دار ورود عربستان به تجارت

عامل ترور شهید عماد مغنیه شناسایی شد

خبر فوری: شبکه‌هایدین از شناسایی عامل ترور شهید عماد مغنیه یکی از فرماندهان نظامی حزب‌الله لبنان خبر داد. وی «توم ایرز» کارمند بلندپایه موساد و از مدیران ارشد سازمان اطلاعات رژیم صهیونیستی در حوزه سایبری است. پایگاه روترت اسرائیل نیز این خبر را نقل کرده و این سؤال را پرسیده که چگونه این کشف خطرناک از زیر نظر جاسوسان و سانسور نظامی اسرائیل درز پیدا کرده است. عماد فایز مغنیه معروف به «حاج رضوان» از فرماندهان نظامی حزب‌الله لبنان بود که ۱۲ فوریه ۲۰۰۸ را انفجاری در دمشق به شهادت رسید. او یکی از رهبران نظامی حزب‌الله لبنان در جنگ اسرائیل ولبنان در تابستان ۲۰۰۶ بود.

سیاست Policy

NasleFarda.net

[nasleforda.net](https://www.nasleforda.net)

[nasleforda](https://www.nasleforda.net)

بررسی رفتار عربستان در قبال اسرائیل طی پروژه «صلح ابراهیم»

دومینوی عادی‌سازی ودوراهی عربستان

امین‌الله زین‌الدین / گروه بین الملل news@nasleforda.net

با رژیم صهیونیستی است.

به گواهی اخبار رسیده کویت همچنان در برابر عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی مقاومت می‌کند و عربستان نیز در این باره درگیر اختلافات داخلی است، اما آیا به این زودی می‌توان شاهد تغییر موضع این کشورها و برقراری رابطه آن‌ها با رژیم صهیونیستی بود؟ دو راهی عربستان و کویت، عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی؛ آری یا نه؟ رضا صدرالحسینی کارشناس غرب آسیا و جهان اسلام در این باره طی گفت‌وگویی با فرارو اظهار کرد: با توجه به اقداماتی که رژیم صهیونیستی و آمریکایی‌ها برای برقراری رابطه با کشورهای کوچک خلیج فارس و عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی انجام دادند دومینویی در منطقه در این باره به وجود آمده است، اما برخی کشورها همچون کویت و عربستان کشورهایی نیستند که در مرحله فوری

اشکار سازی رابطه بعد از بحرین قرار بگیرند و بخوانندر روابط خود را با رژیم صهیونیستی عادی‌سازی کنند. وی افزود: مقاومت این کشورها به دلیل مخالفت‌هایی است که در حوزه حاکمیت آن‌ها از سوی جمعیت‌ها، گروه‌ها و سران قبایل و عشایر دو کشور وجود دارد. به نظر می‌رسد حکام کویت و عربستان با سرعت این اقدام را انجام بدهند. صدرالحسینی همچنین تأکید کرد: با این‌که آن و وجود مجلس مشورتی که در آن شیعیان و سنی‌ها مخالفت جدی با روابط کشورشان با رژیم اشغالگر قدس دارند با احتیاط عمل می‌کنند و به سرعت علاقمند نیستند این اشکار سازی را انجام بدهند، چون هزینه‌های آن را بیشتر از منافع آن می‌دانند. این کارشناس ادامه داد: در خصوص عربستان هم باید به اختلافاتی که در لایه‌های مختلف آن وجود دارد، اشاره کرد اختلافاتی بین حکام فعلی با

کابین الملل

واکنش جوزپ بورل به امکان بازگشت تحریم‌ها علیه ایران از سوی آمریکا

تعهدات لغو تحریم‌ها، تحت برجام همچنان برقرار هستند

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در بیانیه‌ای مطرح کرد که آمریکا به سبب خروج از توافق هسته‌ای نمی‌تواند روند بازگردانی تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران را آغاز کند.
خبرگزاری اسپوتنیک گزارش داد که جوزپ بورل مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در پی ادعای اخیر دولت آمریکا مبنی بر این که روند بازگردانی تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران را آغاز کرده است، در بیانیه‌ای گفت: همان‌طور که در بیانیه روز ۲۰ آوت من و در بیانیه رئیس جلسه کمیسیون مشترک پس از جلسه روز یک سپتامبر ۲۰۲۰ اشاره شد، آمریکا طبق فرمان ریاست جمهوری این کشور در تاریخ ۸ ماه مه سال ۲۰۱۸ به طور یک جانبه به مشارکت در برجام (توافق هسته‌ای) پایان داده و پس از آن در هیچ فعالیت مرتبط با برجام شرکت نکرده است.

کابین دیپلماسی

سخنگوی وزارت امور خارجه در حاشیه بازدید از نمایشگاه و تالار دفاع مقدس

مردان دیپلماسی و مقاومت دو بال قدرت جمهوری اسلامی هستند

سخنگوی وزارت امور خارجه مردان دیپلماسی و مقاومت را دو بال قدرت جمهوری اسلامی دانست و گفت: هرگاه این دو بال با قدرت و هماهنگی باهم کار کردند، نتیجه‌اش پیروزی‌های بی‌نظیر ملت ایران بوده است. سعید خطیب‌زاده در حاشیه بازدید از نمایشگاه و تالار دفاع مقدس در محل باغ موزه دفاع مقدس در جمع خبرنگاران با اشاره به نقش دستگاه دیپلماسی در دوران دفاع مقدس و پس از آن، اظهار کرد: دیپلماسی کشور از کیان جمهوری اسلامی و دستاوردهای رزمندگان در میدان‌ها تا روزهای مذاکرات ۵۹۸ و تثبیت پیروزی‌های ایران و رزمندگان، در میدان دیپلماسی و حقوق بین الملل دفاع کرده‌است و امروز هم از بهنه آن‌های خلیج همیشه فارس تا افغانستان و سوریه و یمن و آنچه که شما می‌بینید، در نتیجه همراهی دیپلماسی با مقاومت و با رزمندگان و مجاهدان است.

سیدمصطفی میرسلیم

اقدام مذبوحانه #آمریکا در شلیک تیر خلاص

به #برجام ، غیر از اثبات عناد و لجاجت و

کینه توزی این دولت مستکبر، نشان‌دهنده

ضرورت اتحاد جهانی بر به انزوا کشاندن دولت

خودکامه آمریکا است.

مصطفی میرسلیم نماینده مردم تهران در واکنش به فعال سازی مکانیسم ماشه در حساب کاربری خود در توئیترش با هشتگ‌های آمریکا و برجام نوشت: «اقدام مذبوحانه آمریکا در شلیک تیر خلاص به برجام، غیر از اثبات عناد و لجاجت و کینه‌توزی این دولت مستکبر، نشان‌دهنده ضرورت اتحاد جهانی بر به انزوا کشاندن دولت خودکامه آمریکا است.»

آمریکا با یک انزوای بی‌سابقه روبه‌رو شده است

سفیر ایران در لندن گفت: آمریکا با یک انزوای بی‌سابقه روبه‌رو شده است. حمید عبیدی‌نژاد در صفحه توئیترش نوشت: با گذشت ۳۰ روز از درخواست اولیه آمریکا برای بازگشت ۶ قطعه‌نامه تحریم سازمان ملل متحد علیه ایران، شورای امنیت بدون هیچ‌گونه اقدامی، مخالفت خود را با آمریکا اعلام و آن درخواست را با یگانگی کرد. دولت آمریکا علی‌رغم مخالفت و عدم حمایت اعضای شورای امنیت از بازگردانی تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران و گفتن این که آمریکا از جایگاهی قانونی برای این اقدام برخوردار نیست، شب گذشته مدعی شد تحریم‌ها علیه ایران را باز گردانده که این ادعا با مخالفت و تریسکای اروپامواجه شده است.

یادداشت

فعال‌سازی مکانیسم ماشه یعنی تضعیف

شورای امنیت

شلیک «ماشه» به اعتبار صلح

پس از پایان جنگ جهانی اول کشورهای پیروز در جنگ زمینه‌ساز شکل‌گیری بزرگ‌ترین سازمان بین‌المللی آن زمان به نام «جامعه ملل» شدند اما این سازمان با نداشتن حق برتری قدرت‌های بزرگ و خروج گام به گام قدرت‌ها رو به زوال رفت تا اینکه در سه‌ای شکست جامعه ملل سبب گشت تا پس از جنگ جهانی دوم سازمانی تشکیل شود که قدرت‌های بزرگ و تأثیرگذار در آن از وضعیت بهتری برخوردار باشند تا حضور خود را در سازمان ملل حفظ کنند؛ بنابراین نهاد «شورای امنیت» به عنوان یکی از ارکان «سازمان ملل متحد» به عنوان ضامن صلح و امنیت جهان و با دادن «حق وتو» به پنج قدرت بزرگ و تأثیرگذار آن زمان بسه عنوان مهم‌ترین رکن سازمان ملل متحد شکل گرفت. در طول جنگ سرد و ساختار دوقطبی، نظام بین‌الملل در مورد اختلافات موجود سیاسی، دو ابر قدرت اتحاد جماهیر شوروی و ایالات متحده آمده است.
طور متعدد علیه منافع یکدیگر و تأمین هرچه بیشتر منافع بلوک زیرمجموعه خویش از حق وتو استفاده کردند. با فروپاشی شوروی و شکل‌گیری روسیه فعلی، بازهم حق وتو استفاده شد اما این بار دست بالاتر از آن آمریکا و متحدانش بوده است. این روزها اتفاقاتی در شورای امنیت درحال رخ دادن است که اگر نتجویی به‌سابقه که بسیار کم‌سابقه است. رأی‌گیری در مورد «تعمدب تحریم تسلیحاتی ایران» در شورای امنیت و قرار گرفتن تنها جمهوری «دومینیکن» در کنار ایالات متحده آمریکا بسیاری از ناظران را شگفت‌زده کرد؛ حال به کارگیری «مکانیسم ماشه» توسط آمریکا علیه ایران باز دیگر تمام متحدان ومنتقدان آمریکا درون شورای امنیت اعلام کردند که از این فعال سازی و برگشت تحریم‌های شورای امنیت در مورد ایران پیروی نمی‌کنند. کمتر موردی را سراغ داریم که بریتانیا به عنوان متحد استراتژیک آمریکا در رأی حقوقی درون شورای امنیت همراه با آمریکا نبوده باشد چیزی که در دو اتفاق اخیر درون شورای امنیت در مورد ایران رخ داده است.
اتفاقی که سازوکار شورای امنیت را نیز با یک چالش حقوقی تاریخی روبه‌رو کرده‌است از یکسو تیم سیاسی «دونالد ترامپ» در پی آن هستند که یکجانبه تحریم‌های تسلیحاتی و قطعه‌نامه‌های پیشابرجام شورای امنیت علیه ایران را بازگردانند و از سوی دیگر سازوکار توافق تاریخی «برجام» همانی که با قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت استحکام حقوقی یافت اجازه نمی‌دهد که عضو خارج شده برجام به طور یکجانبه تحریم‌ها را باز گرداند. در واقع چه عاملی این تعارض را سبب شده است. پاسخ به این سؤال در اهمیت توافق مهم برجام نهفته است توافقی که تمام تندروها از آمریکا و رژیم‌صهیونیستی گرفته تا سعودی و حتی اپوزیسیون بیرونی و حتی دلوایسان داخلی با آن زاویه و مشکل اساسی دارند.

با وجود اینکه برخی ناظران سیاسی پس از حدود دوسال و اندی از خروج ترامپ از برجام دائم‌آز نابودی و مرگ همیشگی برجام سخن رانده و می‌رانندلیکن این اتفاق هنوز رخ ننداده و برجام در حوزه حقوقی و سیاسی همچنان جان لازم دارد. برنامه جامع اقدام مشترک در واقع توافقی برگرفته از نگاه چندجانبه‌گرایانه و با پشتوانه حقوقی شورای امنیت است و تا اعلام خروج نهایی شورای امنیت که به خاطر آن این توافق شکل گرفت یعنی ایران، فروریزی کامل آن دشوار می‌نماید چراکه تاکنون جایگزین بهتری برای برجام نه از سوی آمریکا به عنوان کشور خروج برده و نه ترویجکای اروپایی و نه چین و روسیه پیشنهاد نشده است و ایران هم تاکنون تمام درخواست‌های جدید دولت ترامپ برای توافقی جایگزین را رد کرده است.

از سوی دیگر برجام از اهمیت استراتژیک بیشتری برای اروپا نسبت به آمریکا برخوردار است چرا که اروپا در مورد ایران نگرانی امنیتی بیشتری دارد و نگران است در صورت فقدان برجام ایران به سمت هسته‌ای شدن نهایی پیش رود و از نظر نظامی مخاطرات امنیتی جدی برای اروپا ایجاد کند. مخاطرات امنیتی که زمانی «بوشکافیشر» وزیر خارجه اسبق آلمان اعلام کرد که اروپا حاضر است یک زمستان بلرزد اما ایران به سلاح هسته‌ای دسترسی پیدا نکند؛ هر چند ایران همواره ادعای تلاش برای دست‌یابی به سلاح هسته‌ای را رد کرده و اعلام کرده داشتن سلاح هسته‌ای جایی در دکترین نظامی و دفاعی کشور ندارد. در نهایت باید یادآور شد تا زمانی که ایران همچنان از برجام به طور رسمی خارج نشده باشد اروپا و چین و روسیه نیز در برجام خواهند ماند و به تبع آن برجام اگرچه از نظر اقتصادی پایان یافته تلقی می‌شود اما همچنان از نظر حقوقی و سیاسی کار خواهد کرد.
منبع: عصر ایران